

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	09.10.2024, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	ringkonnaprokurör Anneli Masing
Ametiasutuse nimi:	Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	23259050050
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 385
Kahtlustatava nimi (isikukood):	xxx (ik xxx); elukoht – xxx; e-mail xxx , telefon xxx

Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuuri menetluses on kriminaalasi nr 23259050050, mis alustati 03.04.2023 KarS § 385 tunnustel selles, et xxx füüsilisest isikust võlgnikuna varjas täitemenetluses vara olulises ulatuses (s o üle xxx euro).

Kriminaalasjas on xxx esitatud kahtlustus KarS § 385 järgi, s.o vara varjamises täitemenetluses.

Leian, et kohtueelse menetluse käigus kogutud teabe põhjal võib asuda seisukohale, et kriminaalmenetluse võib lõpetada avaliku menetlushuvi puudumise tõttu kui isiku süü ei ole suur.

Süü suuruse hindamisel tuleb võtta aluseks KarS-is toodud põhimõtted. See tähendab, et arvestatakse isiku panust kuriteo toimepanemisel, tahtluse või ettevaatamatuse astet, tekitatud kahju liiki ja suurust, isiku arusaamisvõimet ning seadusandja poolt sätestatud karistust, mis samuti kannab endas teavet kuriteo raskuse kohta. Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb hinnata ka eripreventiivseid vajadusi ja avalikku menetlushuvi. Antud teoga ei põhjustatud varalist kahju.

Kriminaalmenetluse seadustiku § 202 sätestatu kohaselt saab kriminaalmenetluse lõpetada, kui tegemist on teise astme kuriteoga, isiku süü ei ole suur, ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju, tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud kohustuse need tasuda ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi. Nimetatud aluste korral võib juhindudes KrMS § 202 lg 1 prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse lõpetaks. Vastavalt KrMS § 202 lg 7 võib juhul, kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, kriminaalmenetluse lõpetada ja kohustused määrata prokuratuur.

KarS § 385 järgi kvalifitseeritud kuriteo näol on tegemist teise astme kuriteoga, mille eest karistusseadustik näeb ette rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistuse.

Väiksemale süüle viitab ka toimepandud teise astme kuriteo eest ette nähtud sanktsioonimäär, see tähendab, et juba seadusandja poolt kahtlustatavale süüks pandav tegu on hinnatud madalamaks kui esimese astme kuritegu.

Käesolevas asjas puudub avalik menetlushuvi, kuna isikule etteheidetava kriminaalõigusnormidega kaitstava õiguskorra, kui üldise väärtusmastaabi, riive heastamine ning kahtlustatava õiguskuulekale käitumisele suunamine on võimalik saavutada ka muude vahenditega kui avaliku karistamisega. Kahtlustatavat ei ole varasemalt kriminaal- ega väärteokorras karistatud. Samuti ei ole tema suhtes pooleliolevaid kriminaalmenetlusi. Seega kohtueelse menetluse käigus kogutud tõendeid ning isiku varasemat ja ka teo toimepanemise järgset käitumist hinnates on alust asuda seisukohale, et KarS § 56 lg 1 sätestatud üld- ja eripreventiivseid eesmärke on võimalik saavutada isikut

kriminaalvastutusele võtmata. Edaspidise õiguskuulekuse tagamiseks ei ole vajalik kahtlustatava suhtes kohaldada mõnd karistust või mõjutusvahendit, mida KrMS § 202 ette ei näe.

Lisaks on kehtestatud peaprokuröri poolt juhised, mille kohaselt avalikku menetlushuvi KarS § 385 järgi kvalifitseeritavates majandusalastes kuritegudes jaatatakse. Juhisega vastuolus olevatel juhtudel tuleb lõpetamisel koostada põhistatud määrus, kus muuhulgas tuleb põhistada juhise vastuolus olevat asjaolu. Seega ei kriminaalmenetluse seadustik ega peaprokuröri juhised ei näe ette, et kriminaalmenetluse lõpetamiseks peaksid esinema veel lisaks ka erandlikud asjaolud vaid lõpetamise määrus sellises asjas peaks sisaldama lisaks põhjendust, miks võib KarS § 385 järgi kvalifitseeritavas majandusalases kuriteos lõpetada kriminaalmenetluse KrMS § 202 alusel. Käesolevas asjas tuleb siinjuures arvestada, et varade varjamine täitemenetluses seisnes pensioni II samba raha väljavõtmises enne pensioniea saabumist ning taotlemine selle kandmine välisriigis asuva finantsasutuse kontole, millist tead ei olnud avaldanud kohtutäiturile kuid kohtutäituril oli siiski võimalik pensionisamba väljamaksmise faktist saada Pensionikeskuse vahendusel teadlikuks ehk varade varjamine ei seisnenud tegevuses, mis jäi kohtutäituri kontrolli alt täies mahus välja. Kahtlustatava kuritegelik tegevus ei ole märkimisväärne - antud täitemenetlus ja varade varjamine ei küündinud suure ulatuseni ja ei ületanud oluliselt olulist kahju KarS § 12-1 mõttes. Kahtlustatavale süüsarvatavad teod on toime pandud pigem asjaolude läbimõtlematusest, mitte pikaajalise kuritegeliku skeemi kavandamise tulemusena. Kahtlustatava puhul ei ole kuritegude toimepanemine eluviisiks vaid tegemist on varem ja ka hiljem peale kuritegu kriminaalkorras karistamata isikuga ja ei ole alust järeldada, et tegemist on isikuga, kel on kaldumus ja valmisolek toime panna kuritegusid vaid pigem, et tegemist on ühekordse, konkreetsest olukorrast tuleneva süülise käitumisega. Isiku käitumisest ei saa järeldada, et tegemist on isikuga, kellel on hoiak toime panna kuritegusid ning et oleks hädavajalik tema kriminaalkorras karistamine. Kahtlustatav valmis võtma KrMS § 202 lg 2 p 3 alusel teha 60 tundi üldkasulikke töid.

Üld- ja eripreventiivsetest vajadustest lähtuvalt, samuti edaspidise õiguskuulekuse tagamiseks, ei ole vajalik kahtlustatava kohtulik karistamine ning piisav on kriminaalmenetluse lõpetamisega kaasnevate kohustuste määramine. Kuritegude toimepanemine ei ole kujunenud kahtlustatava jaoks elustiiliks ega käitumismustriks, seega puudub alus arvata, et karistamisest loobumine võiks tingida kuritegude toimepanemise jätkamise.

Tulenevalt eeltoodust leian, et xxx suhtes on võimalik lõpetada kriminaalmenetlus KrMS § 202 alusel, määrates, et kahtlustatav kohustub tegema 60 tundi üldkasulikke töid. Kahtlustatav on avaldanud nõusolekut nimetatud kohustuse täita 5 kuu jooksul. Üldkasuliku töö tegemisele kohaldatakse karistusseadustiku § 69 lõikes 2, lõike 4 teises lauses ja lõikes 5 sätestatud - Üldkasuliku töö kestus ei tohi ületada kaheksat tundi päevas. Kui süüdlane teeb üldkasulikke töid muust tööst ja õpingutest vabal ajal, ei tohi üldkasuliku töö kestus ületada nelja tundi päevas. Üldkasuliku töö eest süüdlasele tasu ei maksta; Üldkasulikule tööle rakendatud süüdlasele laienevad töö- ja tervisekaitset reguleerivad õigusaktid.

Kui kahtlustatav ei täida talle pandud kohustust, uuendatakse prokuratuuri poolt käesoleva kriminaalasja menetlus KrMS § 202 lg 6 sätestest juhinduvalt ning menetlust jätkatakse üldises korras.

Juhindudes KrMS §-dest 202 ja 206, ringkonnaprokurör

määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 23259050050 menetlus ja menetlus xxx (ik xxx) kahtlustuses KarS § 385 järgi.
2. Määratud kohustuse liik: kahtlustatavale xxx panna kohustus KrMS § 202 lg 2 p 3 alusel teha 60 tundi üldkasulikke töid.
3. Määratud kohustuse täitmise tähtaeg: **09.03.2025**. Kui isik ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustust, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada.
4. Tõkendi tühistamine: tõkendit ei kohaldata.

5. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: puuduvad
6. KrMS § 206 lõike 2¹ alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti ja kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed:

Ees- ja perekonnanimi	xxx		
Isikukood	xxx		
Biomeetria andmete võtmise kuupäev	DNA	Sõrmejäljed	Näokujutised
	14.05.2024	14.05.2024	14.05.2024
Kriminaalasja nr, milles biomeetria hõivati	23259050050		

NB! Kustutatakse ainult märgitud kuupäeval ja asja raames hõivatud biomeetria.

Määrus edastada täitmiseks s o andmete kustutamiseks Eesti Kohtuekspertiisi Instituudile info@ekei.ee

7. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad
8. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata: kahtlustatavale xxx ja kuriteoteate esitanud isikutele xxx, xxx
9. **Kannatanul** on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuuris, Lubja 4, Tallinn. Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.
10. Käesoleva määrusega xxx määratud üldkasuliku töö tegemise korraldamiseks ja asjaomase kriminaalhooldusosakonna määramiseks saata määruse koopia elukohajärgsele kriminaalhooldusosakonnale.

Edasikaebamise kord

Vastavalt KrMS § 207 lõigetele 2 ja 3 võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, mille asukoht on Wismari 7, Tallinn 15188.

/allkirjastatud digitaalselt/

Anneli Masing
Ringkonnaprokurör
Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuur

Olen menetluse lõpetamise ja määratud kohustustega nõus: /allkirjastatud digitaalselt/

xxx